

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 80 0 P 110511 21 Rev
Banjaluka, 05.10.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Tanje Bundalo, kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca M.I. iz R., zastupan po punomoćniku N.S., advokatu iz B., protiv tuženih K.D. i K. D., oboje iz B., zastupani po punomoćniku B.N., advokatu iz B., odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 110511 21 Gž od 25.05.2021. godine, na sjednici održanoj dana 05.10.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 110511 19 P od 25.11.2020. godine, djelimično je usvojen tužbeni zahtjev tužioca, te su obavezani tuženi da tužiocu solidarno na ime vraćanja novčanog zajma isplate iznos od 4.671,60 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 23.09.2019. godine, kao dana podnošenja tužbe, pa do isplate, kao i da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 585,00 KM, sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

U preostalom dijelu tužbeni zahtjev tužioca je odbijen.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 110511 21 Gž od 25.05.2021. godine, žalba tužioca je odbijena i presuda Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 110511 19 P od 25.11.2020. godine u stavu II izreke, potvrđena.

Odbijen je zahtjev tužioca za naknadu troškova žalbenog postupka.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužilac iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovom parničnom postupku je zahtjev tužioca da mu tuženi solidarno na ime duga po osnovu zajma isplate iznos od 39.678,17 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe do isplate, sa troškovima parničnog postupka.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio: da iz iskaza tužioca proizlazi da radi u Nj., da tuženog D. (dalje: drugotuženog) poznaje unazad sedam godina i da su se upoznali u M. kada su radili zajedno i sprijateljili se, da je poslije određenog vremena upoznao porodicu drugotuženog, suprugu D. (dalje: prvotuženu) i djecu, te drugotuženom davao pozajmice unazad 3,5 godine, da je prve pozajmice drugotuženi uredno vraćao, da je poslednja pozajmica bila u maju 2019. godine i to oko 3.000,00 KM, da je drugotuženi kada je tražio pozajmice, tužioca prvo nazvao telefonom, a bilo je nekoliko poziva za pozajmice i od prvotužene, a onda bi tužilac putem W.U. pozajmice slao direktno na prvotuženu, imajući u vidu da je ona tada bila u BiH, a drugotuženi bio u Nj., da je u prvo vrijeme drugotuženi uredno vraćao pozajmice a onda je vremenom to prestalo, da je poslednja pozajmica iz maja 2019. godine data kako je od strane drugotuženog rečeno za potrebe punoljetstva njihove kćerke i da je tada poslao oko 3.000,00 KM, da je u više navrata pokušavao da se sa tuženima dogovori oko povrata novca, ali da nije bilo rezultata, da mu je u jednom momentu prvotužena obećala da će novac vratiti kada njena majka proda određenu imovinu u F., ali do toga nije došlo, da je sa prvotuženom D. bio u emotivnoj vezi oko 3,5 godine, u koju vezu su stupili neposredno nakon upoznavanja i u istoj bili do sredine 2019. godine, da novčani iznos koji je poklonio prvotuženoj D. kao svom emotivnom partneru u tom momentu ne potražuje u ovom postupku, dok iznos koji potražuje ovom tužbom predstavlja iznos koji je dao na ime pozajmica, a koji nije vraćen; da iz iskaza prvotužene slijedi da je sa tužiocem stupila u emotivnu vezi nekoliko mjeseci nakon njihovog upoznavanja, da joj je poznato da je njen muž, drugotuženi D., pozajmljivao novac od tužioca i da je te novčane iznose uredno vraćao, da je nakon što je stupila u emotivnu vezu sa tužiocem on njoj počeo da šalje novac preko banke, koji je jednim dijelom bio poklon, a za onaj dio koji je prvobitno dat iz razloga što je ona tražila da plati stanarinu, režije i slično i koji je trebala da vrati tužiocu poslije nekoliko dana, joj je on putem telefonskog razgovora rekao da ne vraća i da je i to poklon, da drugotuženi nije znao za njihovu vezu niti za novac koji joj šalje tužilac, da su nesuglasice sa tužiocem počele nekoliko mjeseci prije kćerkinog punoljetstva, kada je on počeo da vrši pritiske da se razvede da bi je odveo u Nj., a onda je tri dana prije punoljetstva pozvao drugotuženog i rekao mu da mu prvotužena duguje 30.000 KM, ali mu ni tada nije rekao da su u vezi, da je drugotuženi za njihovu vezu pretpostavio da postoji tek kada je našao zajedničku fotografiju prije par mjeseci, da smatra da tužiocu ništa ne duguje jer je sve što je dao dato na ime njihove emotivne veze, jer joj je tužilac rekao da to nije pozajmica već da novac potroši na sebe i na svoje potrebe, da joj je tužilac pored navednog za vrijeme njihove veze učinio i druge brojne poklone, finansirao zajednička ljetovanja i putovanja, da je znala za pozajmice koje je drugotuženi pozajmljivao novac od tužioca i taj novac je vraćao, a novčane iznose koje je tužilac njoj slao ona nije vraćala jer su to bili pokloni, da koliko god je ona uživala u tom novcu tužilac je mnogo više uživao u njihovoj vezi, da ono što je tužilac dao drugotuženom to je drugotuženi vratio, da je iznos koji je uplaćen 17.05.2019. godine iskorišten za organizaciju punoljetstva njihove kćerke i nije vraćen na njeno insistiranje, jer je tad došlo do određenih problema te je ona drugotuženom rekla da ne vraća novac, da je najveći dio novaca koji je putem banke poslat na njeno ime tužilac samoinicijativno slao kao poklon da kupi sebi parfem, torbu, odjeću, šminku, obuću i slično, što je ona i činila; da iz nalaza i mišljena vještaka ekonomske struke proizlazi da je u spornom periodu počev od 25.01.2016. zaključno sa 21.05.2019. godine, preko W.u. i R.s.L. tužilac poslao na ime prvotužene iznos od 19.296,21 Euro odnosno 37.740,00

KM i iznos od 208,00 KM što ukupno iznosi 37.948,11 KM, na ime drugotuženog je poslat ukupni iznos od 864,28KM, na ime trećih lica (M.R., K.A. i D.D.) je poslat ukupan iznos od 887,49 KM.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud nalazi da potvrde o novčanim transakcijama potvrđuju iznos novčanih sredstava koji je u spornom periodu od strane tužioca poslat na ime tuženih, da se iz poruka koje su dostavljene u spis od strane tužioca vidi prepiska između tužioca i prvotužene, te između tužioca i drugotuženog, ali da se iz navedene prepiske ne može utvrditi kada i koliko je dato, da li je u pitanju pozajmica ili nešto drugo, da u istim nema konkretnih iznosa niti rokova, niti tužilac pominje vraćanje nekog duga.

Slijedom toga prvostepeni sud zaključuje da nisu dokazani navodi tužbe da je između stranaka u spornom periodu zaključen usmeni ugovor o zajmu bez tačnog određivanja roka vraćanja, već je taj iznos novca tužilac poklonio prvotuženoj, posebno iz razloga što su tužilac i prvotužena u tom periodu bili emotivnoj vezi u vrijeme dok je ona bila u braku sa drugotuženim, a nesporno je da je tužilac prvotuženoj za vrijeme trajanja te veze činio niz poklona kako u robi i stvarima, tako i finansiranjem ljetovanja i izleta i drugo. Pored toga, prvostepeni sud nalazi da je u spornom periodu i drugotuženi povremeno radio u Nj. i zarađivao i slao novac kući, te nije privatljivo dokazanim tvrdnje tužioca da prvotužena nije imala novčanih sredstava ni za kriju, ni za vodu i struju i slično i da je to bio razlog slanja novca od strane tužioca, već da ovakvo stanje ide u prilog tvrdnjama prvotužene da je sav novac koji je dobijala od tužioca trošila na sebe i da je taj novac bio poklon načinjen u emotivnoj vezi, a ne pozajmica.

Dio tužbenog zahtjeva kojim se traži plaćanje novčanih iznosa koji su u spornom periodu poslani na ime drugotuženog i to iznos od 864,28 KM, prvostepeni sud je cijenio osnovanim, obzirom da prvotužena u svom iskazu potvrđuje navode tužioca da je drugotuženi uzimao pozajmice od tužioca, da su novčani iznosi koji su pozajmljivani drugotuženom korišteni za potrebe domaćinstva, što tokom postupka ni drugotuženi nije sporio, ali nije dokazao da je taj iznos tužiocu vratio.

Cijeneći karakter novčane transakcije u iznosu od 1.947,50 Eura (3.807,36 KM) koji iznos je na ime prvotužene prebačen dana 17.05.2019. godine, prvostepeni sud je i ovaj dio tužbenog zahtjeva u odnosu na tužene cijenio osnovanim, imajući u vidu nesporne navode tužioca i prvotužene tj. da je taj novac uplaćen na molbu drugotuženog, a da poslat na ime prvotužene radi organizacije slavlja punoljetstva kćerke tuženih i potrošen u tu svrhu, te da je drugotuženi isti htio vratiti tužiocu, ali da ga je ona spriječila rekavši mu da ne vraća, jer je u tom periodu već došlo do problema u emotivnoj vezi tužioca i drugotužene kada je tužilac počeo vršiti pritiske na prvotuženu da se razvede, a kasnije uslijedio i prekid veze.

Iz navedenog, po ocjeni prvostepenog suda, proizlazi da su novčani iznosi od 864,28 KM i 3.807,36 KM, ukupno 4.671,60 KM, uzeti kao zajam i iskorišteni za tekuće potrebe domaćinstva tuženih, te da za vraćanje tog iznosa postoji solidarna odgovornost tuženih, čak i kada ih je preuzeo jedan od supružnika, jer su se odnosili na podmirenje potreba zajedničkog života, pa je pozivom na odredbe člana 557. u vezi sa članom 26. i 28. Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05, u daljem tekstu ZOO), djelimično usvojio tužbeni zahtjev.

Drugostepeni sud je temeljem odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), žalbu tužioca odbio i prvostepenu presudu u pobijanom odbijajućem dijelu, potvrdio.

Obrazložio je da je prvostepeni sud utvrdio sve činjenice bitne za pravilno odlučivanje u ovom sporu, te da je pravilno primijenio materijalno pravo, a da nije počinio povrede odredaba parničnog postupka zbog kojih bi prvostepena odluka bila nepravilna i nezakonita. Razloge za donošenje te odluke kao potpune, dovoljne i jasne u cijelosti je prihvatio drugostepeni sud.

Pobijana odluka je pravilna i revizijom se ne dovodi u pitanje.

Nije sporno među strankama da su tuženi supružnici, da su sa tužiocem bili u prijateljskim odnosima duži niz godina, da su se tužilac i drugotuženi upoznali na radu u Nj., da su nakon međusobnog upoznavanja tužilac i prvotužena započeli emotivnu vezu koja je trajala oko 3,5 godine i koja se završila sredinom 2019. godine. Nesporan je i iznos novca koji je putem elektronskog bankarstva poslat na ime prvotužene i drugotuženog.

Prema odredbi člana 557. ZOO ugovorom o zajmu obavezuje se zajmodavac da preda u svojini zajmoprimcu određenu količinu novca ili kojih drugih zamjenjenih stvari, a zajmoprimac se obavezuje da mu vrati poslije izvjesnog vremena istu količinu novca, odnosno istu količinu stvari iste vrste i istog kvaliteta. Po svojoj prirodi ugovor o zajmu je konsenzualan, dvostrano obavezujući ugovor, koji se u principu zaključuje neformalno. Predaja predmeta zajma je akt izvršenja, a ne zaključenja ugovora. Zajmoprimac na predmetu zajma stiče pravo svojine, uz obavezu da zajmodavcu poslije izvjesnog vremena vrati istu količinu novca, odnosno istu količinu stvari iste vrste i istog kvaliteta. Ugovor nastaje saglasnošću volja stranaka i zaključen je kad su se ugovorne strane saglasile o bitnim sastojcima ugovora, a to su predmet zajma i vrijeme trajanja zajma. Predmet ugovora su najčešće novac ili zamjenljive stvari, a vrijeme trajanja ugovora je rok vraćanja zajma u kome se pozajmljeno treba vratiti, a ako isti nije ugovoren onda je zajmoprimac dužan vratiti zajam po isteku primjerenog roka, koji ne može biti kraći od dva mjeseca od zajmodavčevog traženja da mu se zajam vrati (član 562. ZOO).

Pravilan je zaključak nižestepeni sudova da u dijelu kojim tužilac traži vraćanje novčanih sredstava koja su prebačena na ime prvotužene u iznosu od 34.140,75 KM, nisu dokazani navodi tužbe da je postojala saglasnost volja stranaka da u spornom periodu zakluče usmeni ugovor o zajmu. U smislu odredbe člana 123. stav 1. ZPP, teret dokazivanja ove odlučne pravnorelevantne činjenice bio je na tužiocu, pa je prvostepeni sud pravilno formirao zaključak o nepostojanju ugovora o zajmu za navedeni iznos imajući u vidu prije svega nespornu činjenicu da su tužilac i prvotužena u tom periodu bili u emotivnoj vezi, da je tužilac prvotuženoj za vrijeme trajanja te veze činio niz poklona, urobi, stvarima, finansiranjem izleta i drugo.

Pravilno su nižestepeni sudovi, primjenom pravila o teretu dokazivanja iz člana 123. i 126. ZPP, o činjenicama na kojima tužilac temelji svoj zahtjev, izveli zaključak da tužilac u pogledu zahtjeva za vraćanje novčanih sredstava, izvedenim dokazima nije dokazao da su parnične stranke zaključile ugovor o zajmu. Prema pravilu o teretu dokazivanja iz člana 123. i 126. ZPP, svaka stranka je dužna dokazati činjenice na kojima zasniva svoj zahtjev, a da će sud slobodnom ocjenom dokaza utvrditi činjenice na osnovu kojih će donijeti odluku. Odredba ovog člana govori o teretu dokazivanja koji snose stranke i koji se sastoji ne samo u dužnosti, već i u

ovlaštenju stranaka u predlaganju dokaza kojima se utvrđuju njihove tvrdnje o određenim činjenicama i postojanju neke činjenice o kojoj je ta tvrdnja iznesena, predlaganju dokaza za utvrđivanje činjenica u pogledu kojih je stranka iznijela oprečne tvrdnje, kao i onih koje protivna strana nije osporila, ali ih nije ni priznala.

Neosnovano revident ukazuje na povrede odredaba parničnog postupka, tvrdnjama da se iz sadržaja SMS, Viber i WHATS App prepiske između tužioca i tuženih može zaključiti da je tužilac pozajmljivao novac tuženim i to za potrebe zajedničkog domaćinstva. Navedene poruke nižestepeni sudovi su pravilno cijenili u smislu člana 8. ZPP, kada su, dovodeći ih u vezu sa drugim izvedenim dokazima i izjavama parničnih stranaka, zaključili da se iz navedene prepiske ne može utvrditi da je volja stranaka bila da zaključe ugovor o zajmu i da su takav ugovor stranke zaista i zaključile.

Zbog toga se ne mogu se prihvatiti tvrdnje tužioca da iz izvedenih dokaza proizlazi da je on tuženim dao zajam, a da nije imao namjeru da učini poklon. Kod ugovora o poklonu osnov ugovorne obaveze je namjera darivanja, koja se bazira na posebnom osjećaju privrženosti prema nekom licu, kakav odnos bliskosti između tužioca i prvotužene je postojao, što nije ni sporno.

Kod toga da tužilac nije dokazao da je zaključen ugovor o zajmu, činjenica da li je novac trošen na lične potrebe prvotužene ili za potrebe domaćinstva tuženih, nije od značaja, jer bi to bilo relevantno samo u pogledu solidarne odgovornosti tuženih kao supružnika, pod uslovom da je prethodno utvrđeno postojanje ugovora o zajmu.

Prema navedenom, na osnovu odredbe člana 248. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić